

KÓDEX ETICKÉHO SPRÁVANIA

**SKUPINA SPOLO NOSTÍ BUKÓZA HOLDING, a.s, HENCOVCE,
SLOVENSKÁ REPUBLIKA**

P r e a m b u l a

Skupina spoločností BUKÓZA HOLDING, a.s. (alebo SSBH) sa zaväzuje uskutočňovať všetky svoje podnikateľské aktivity a činnosti zákonným a etickým spôsobom. Zákonne a etické konanie a správanie na všetkých úrovniach SSBH je nevyhnutné z dôvodu nášho príspevku k celkovému prospechu SSBH. Dobré meno SSBH je synergickým efektom viacerých faktorov a reálnou cennou obchodnou hodnotou. K jej upevneniu a rozvoju prispievame všetci implementáciou maximálne možnej vlastnej osobnej etiky do akéhokoľvek konania, správania a aktivít v rámci portfólia SSBH. Tento spoločný záväzok správa sa morálnym a zákonným spôsobom sa musí plniť bez výhrad. Každý z nás je povinný podporovať morálne a zákonné správanie sa. Každý z nás je povinný podporovať snahu a úsilie o morálne a zákonné správanie sa v rámci každodenného výkonu svojej práce. Všetci spoločne sme zodpovední za udržanie a ďalší rozvoj dobrého mena SSBH.

I. ÚEL A APLIKÁCIA KÓDEXU

Kódex etického správania SSBH (ale len Kódex) vyjadruje vôľu spoločnosti realizovať podnikateľské inštitúcie a aktivity v súlade so všetkými právnymi predpismi SR a najvyšším štandardom podnikateľskej morálky. SSBH orientuje svoju snahu na oboznámenie všetkých svojich zamestnancov s týmito požiadavkami charakteru zákonného a etického. Kódex je záväzný pre všetkých zamestnancov, ktorí sú zamestnaní v SSBH na plný alebo čiastočný pracovný úväzok. Pre všetkých zamestnancov sú okrem tohto Kódexu záväznými všetky ostatné interné predpisy, princípy, postupy, ustanovenia, smernice, Pracovný poriadok a ostatné normy implementované v SSBH. Porušenie predpisov má za následok adekvátne disciplinárne konanie, vrátane možnosti skončenia pracovného pomeru. Zvlášť závažné prípady môžu byť dané do pozornosti orgánom iným v trestnom konaní.

II. NORMY SPRÁVANIA

SSBH vyžaduje plnenie pracovných povinností všetkých zamestnancov v súlade so všetkými platnými právnymi predpismi a zároveň najvyššími princípmi podnikateľskej morálky. Všetci zamestnanci musia poznať a dodržiavať určité zásady správania sa na pracovisku. Aby všetky tieto požiadavky boli správne pochopené, najdôležitejšie zásady vzťahujúce sa na práva a povinnosti zamestnancov sú tiež vysvetlené. V prípade netransparentnosti niektorého z ustanovení Kódexu z pohľadu zamestnanca sa odporuje postupovať v súlade s ustanoveniami časti IV. Právne poradenstvo Všetci zamestnanci sú povinní dodržiavať ustanovenia tohto Kódexu a súvisiace predpisy.

BEZPE NOS A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

Najdôležitejší význam v rámci SSBH majú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia všetkých zamestnancov. Princípy pre zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov SSBH boli vydané a implementované v súlade s právom Slovenskej republiky. Všetci zamestnanci SSBH sú oboznámení s platnými predpismi a absolvujú príslušné školenia v oblasti požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zabezpečení SSBH. Každý zamestnanec je povinný v prospech všetkých ostatných zamestnancov a v záujme seba samého sa oboznamovať a dodržiavať všetky platné predpisy v tejto oblasti. Zamestnanci nesmú požívať, prechovávať a prenášať alkoholické nápoje a iné omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách SSBH v pracovnom prostredí a tiež mimo týchto pracovísk v ich pracovnom prostredí. Zamestnanci nesmú nastupovať pod ich vplyvom do práce.

DISKRIMINÁCIA

Spoločnosť netoleruje akékoľvek prejavy diskriminácie. Zakazuje sa používať neslušné a urážlivé výrazy vo vzťahu k rase, národnosti, náboženstvu, politickému presvedčeniu, pohlaviu, sexuálnej orientácii, farbe pleti, fyzickej a mentálnej dispozícii, pôvodu, veku, počtu odpracovaných rokov, invalidite alebo politickému presvedčeniu. Je zakázané zamestnancom na pracovisku rozzierať, vystavovať, alebo odosielať akékoľvek písomné alebo grafické materiály podporujúce nenávisť a nepriateľstvo voči jednotlivcovi alebo skupine z dôvodu rasy, náboženstva, farby pleti, pohlavia, národnosti, veku, počtu odpracovaných rokov, invalidity alebo politického presvedčenia. Tiež je zakázané vyvíjať aktivity a inštitúcie, ktoré môžu akýmkoľvek spôsobom poškodzovať iného zamestnanca, zákazníka, dodávateľa, zhotoviteľa, resp. obchodného partnera.

ĽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ochrana Ľivotného prostredia a dodrĽiavanie vzetkých platných predpisov a regulatívov súvisiacich s pracovným zaradením je poĽadované od vzetkých zamestnancov. Ak má práca zamestnanca nepriaznivé vplyvy na Ľivotné prostredie, je zamestnanec povinný oboznámi sa s nimi a vykonáva prácu spôsobom nezkodiacim Ľivotnému prostrediu, pokia je to možné. Je vhodné adresova útvary Ľivotného prostredia v SSBH otázky, problémy a návrhy týkajúce sa problematiky ochrany Ľivotného prostredia.

OCHRANA HOSPODÁRSKEJ SÚ AĽE

Ochrana hospodárskej sú aĽe zabezpe uje medzi jednotlivými konkurentmi na trhu slobodnú sú aĽ a je definovaná predpismi. Vzety praktiky, ktoré akýmko vek spôsobom bránia rozvoju zdravého podnikateľského prostredia, sú zakázané. Zamestnanci sú povinní by ostráĽitými, aby zabránili o i len náznakom takéhoto správania. Dohodnutie cien výrobkov, uplat ovanie rozdielných obchodných podmienok vo i jednotlivým zákazníkom, rozdelenie trhov, výroby alebo zdrojov zásobovania, skupinové bojkotovanie alebo odmietanie obchodova . toto sú príklady možného poruzenia predpisov na ochranu hospodárskej sú aĽe. Spolo nos môĽe by vystavená zodpovednosti ob iansko-právnej, obchodno-právnej a zodpovednosti pod a správneho práva v prípade poruzenia predpisov na ochranu hospodárskej sú aĽe . Zamestnanec sa nesmie zapája do Ľiadnych takýchto aktivít a inností, musí zabráni o i len náznakom možného poruzenia predpisov na ochranu hospodárskej sú aĽe. Zamestnanci zodpovední za predaj a marketing, zamestnanci zú ast ujúci sa strenutí a rokovaní obchodných zdruĽení (napr. CEPI, at ...) alebo priemyselných komôr (SOPK), by si mali uvedomi tieto povinnosti vyplývajúce z predpisov na ochranu hospodárskej sú aĽe. Ak pred výkonom akejko vek innosti bude ma zamestnanec pochybnos , môĽe poĽiada o odborné stanovisko úsek riadite a pre PV a Z spolosti BUKÓZA HOLDING, a.s.

EFEKTÍVNE VYUĽÍVANIE MAJETKU SSBH, JEHO OCHRANA, FÉROVÉ JEDNANIE, PODVODNÉ A NEKALÉ POSTUPY

Chráni majetok SSBH musia vzetci zamestnanci, pri om sú povinní zabezpe i jeho efektívne vyuĽívanie. V súlade s princípmi SSBH musí by vzetok majetok vyuĽívaný na legitímne obchodné ú ely. Zamestnanci sa nesmú zú ast ova na Ľiadnych podvodných aktivitách zah ajúcich SSBH, jej zákazníkov, dodávate ov, obchodných partnerov alebo kohoko vek iného, kto je v obchodnom vz ahu s SSBH. KaĽdý zamestnanec jedná so zákazníkmi, dodávate mi, konkurenciou SSBH a inými zamestnancami férovo. Źiaden zamestnanec nesmie vyuĽíva iného zamestnanca formou manipulácie, ignorovania, zneuĽívania obchodných a dôverných informácií, prekrúcania dĽleĽitých faktov alebo akýmiko vek inými postupmi neférového jednania. Zamestnanci sú povinní vykonáva svoje pracovné povinnosti tak, aby meno a reputácia SSBH v oblasti etického správania nebola spochybnená . Zamestnanci sú povinní vyuĽíva „systém ztyroch o í %vzade tam, kde je predpoklad potreby internej kontroly. Zamestnanci sú povinní tento postup vyuĽíva i pri vzetkých pracovných stretnutiach, jednaniach a rokovaníach s existujúcimi a možnými dodávate mi a odberate mi.

Niektoré prípady podvodných a nekalých postupov:

- nadmerná alebo nepravdivá fakturácia
- krádež, podvod, sprenevera
- poskytovanie alebo akceptovanie sprovízií za sprostredkovanie obchodu pre alebo od spoločnosti
- neoprávnené alebo nepovolené ponúknutie alebo prijatie peňazí, tovaru alebo služieb, či už priamo alebo nepriamo
- žiadosť o preplatenie výdavkových dokladov na inú sumu, ako sa v skutočnosti vynaložila pri podnikateľských činnostiach SSBH.

POLITICKÁ ANGAŽOVANOSŤ

Politické aktivity zamestnancov SSBH v pracovnom zariadení nie sú prípustné. Využívanie obchodného mena, imidžu, majetku a povesti SSBH pre podporu politickej strany alebo politického hnutia je zakázané. SSBH od akéhokoľvek členstva jej zamestnanca v politickej strane alebo politickom hnutí alebo jeho politické sympatie nebudú mať žiadne negatívne dopady na pracovný výkon zamestnanca.

VZŤAHY S VEREJNÝMI INŠTITÚCIAMI

SSBH vytvára a udržiava zvyčajne dobré vzťahy s predstaviteľmi štátnej správy, samosprávy, médií a ostatných verejných inštitúcií. Tieto vzťahy s verejnými inštitúciami nemožno nezákonne podporovať, podnecovať, nevhodne ovplyvňovať a kompromitovať tým dobrú meno SSBH.

KONTAKTY SO ZAHRANIČNÍMI

Pre styk so zahraničnými platia v SSBH prísne pravidlá. Je zakázané poskytovať akékoľvek platby, príspevky, platby alebo súhlasy na platby, peniaze, dary alebo akékoľvek iné hodnoty za účelom získania alebo udržiavania obchodných kontaktov. Rovnako to platí aj v prípade kontaktov s tretími osobami, ako sú napríklad splnomocnenci alebo obchodní zástupcovia. V prípade porušenia týchto zásad bude nasledovať trestno-právna alebo občiansko-právna zodpovednosť vinníka a rovnako občiansko-právna zodpovednosť SSBH. Vzhľadom na uvedené sa vyžaduje sa vyžaduje opatrnosť pri obchodovaní so zahraničnými konzultantmi, obchodnými zástupcami, sprostredkovateľmi alebo s firmami. V týchto prípadoch je potrebné kontaktovať úsek riaditeľa a pre PV a ZS cieľom zaujatia kompetentného stanoviska.

ZNEUŠÍTIE DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ

SSBH prijala zásadu zabezpečenia dôverného zaobchádzania s finančnými, obchodnými, výrobnými a inými informáciami a zabránenie zneužívaniu takýchto informácií obdržaných a získaných počas trvania pracovného pomeru. Zamestnanci sú povinní zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách, ktoré im boli zverené SSBH s výnimkou prípadu, keď je zverejnenie informácie právne nariadené alebo odsúhlasené. Dôverné informácie sú všetky informácie, ktoré by mohla využiť konkurencia alebo po ich zverejnení by mohlo dôjsť k poškodeniu SSBH. Ak niektorý zamestnanec disponuje dôležitými dôvernými informáciami, nesmie tieto použiť (alebo postúpiť iným osobám) za účelom priameho alebo nepriameho osobného zisku prostredníctvom ich predaja. Pre zamestnanca bude vyodené v takomto prípade trestno-právne alebo občiansko-právne stíhanie. Pri skončení pracovného pomeru z akéhokoľvek dôvodu musí každý zamestnanec vrátiť všetky dokumenty, knihy, záznamy, zločky a identifikácie.

VEDENIE PRESNÝCH A ÚPLNÝCH ZÁZNAMOV

Všetky platby, prevody majetku, poskytovanie služieb a iné transakcie musia byť vykázané dostatočne presne v účtovníctve a iných obchodných záznamoch SSBH a musia byť schválené v súlade so zásadami SSBH. Zamestnanci sú povinní poskytovať všetky dôležité informácie bez akýchkoľvek obmedzení. Zároveň spolupracujú s internými a externými auditormi, bezpodstatnou službou a právnymi poradcami v prípade previerok, auditu alebo vyšetrovaní. Zamestnanci sú povinní využívať majetok a zariadenia vrátane počítačov a elektronického vysielania/prijímania správ výlučne na účely výkonu svojej práce. Zamestnanci sú povinní dbať na presnosť a spoľahlivosť záznamov SSBH. Akákoľvek ich falzifikácia je vážnym priestupkom.

KONFLIKT ZÁUJMOV

Ku konfliktu záujmov dochádza v prípade, keď:

- a/ osobné záujmy alebo aktivity zamestnanca nevhodne ovplyvujú alebo zasahujú do jeho pracovnej činnosti alebo efektívnej výkonnosti pre SSBH
- b/ v prípade, keď zamestnanec alebo člen jeho rodiny získava neoprávnené osobné výhody v dôsledku svojho postavenia v spoločnosti.

Zamestnanci sa nesmú zapájať do činností, ktoré môžu byť konfliktom záujmov alebo vzbudzujú taký dojem. Zamestnanci sú povinní sa správať eticky, nevyhádavať ani neprijímať žiadne osobné prospechy na úkor SSBH. Ku konfliktu dôjde vždy, keď osobné záujmy zamestnanca ovplyvujú výkon jeho práce, alebo do nich zasahujú. SSBH má právo preskúmať nevhodné správanie svojich zamestnancov a ich podozrivé vzťahy. Je nutné bezodkladne oznamovať všetky okolnosti, ktoré by mohli viesť ku konfliktu záujmov. SSBH o akákoľvek od zamestnancov, keď sami oznámia výskyt konfliktu záujmov alebo možnosť jeho výskytu a navrhnú spôsob jeho riešenia. Zamestnancom sa odporúča a v takýchto situáciách sa obrátiť priamo na úsek riadenia a pre PV a Z. V prípade neoznámenia skutočností zamestnancami, ktoré by mohli viesť ku konfliktu záujmov, bude to považované za porušenie týchto zásad. Pre prípad deklarácie možných prípadov konfliktu záujmov uvádzame príklady

” Finančné záujmy

Ak zamestnanec alebo rodinný príslušník (manžel, manželka, rodičia, bratia, sestry alebo deti zamestnanca alebo manželka, manželky) priamo alebo nepriamo:

- a) vlastní alebo sa zúčastňuje na rovnakej alebo podobnej podnikateľskej činnosti ako spoločnosť,
alebo
- b) vlastní rozhodujúci podiel konkurenta alebo spoločnosti, ktorý obchoduje alebo sa usiluje o obchodovanie s SSBH

” Externé činnosti

Ak zamestnanec vykonáva podnikateľskú alebo inú činnosť, ktorá mu bráni venovať sa výkonu jeho práce pre spoločnosť, môže dôjsť ku konfliktu. Ak zamestnanec vykonáva verejnú funkciu a ak sa také aktivity dotýkajú obchodných záujmov spoločnosti, môže dôjsť ku konfliktu. Ak zamestnanec alebo člen jeho rodiny vykonáva funkciu člena zriaďovateľa alebo iného orgánu, funkciu vedúceho zamestnanca, zamestnanca alebo zástupcu organizácie, ktorá je konkurentom, alebo ktorá má, alebo môže mať perspektívne obchodné vzťahy so spoločnosťou SSBH, môže dôjsť ku konfliktu. Ak

zamestnanec participuje na aktivitách neziskovej organizácie a ak sa také aktivity dotýkajú obchodných záujmov SSBH, môže dôjsť ku konfliktu.

'' **Dary a pohostenia**

Zamestnanci nesmú nikdy vyžadovať dary. Dary v podobe peňažnej hotovosti, nákupných poukazov, akcií, dlhopisov, provízií alebo iných finančných, resp. peňažných hodnôt nie sú povolené za žiadnych okolností. Princípy SSBH zakazujú prijímanie darov alebo pohostenia od osoby, ktorá už má alebo sa usiluje o nadviazanie obchodných vzťahov so spoločnosťou.

'' **Transakcie**

Ak zamestnanec alebo člen rodiny zamestnanca:

- sa zúčastňuje na predaji, prenájme alebo kúpe akéhokoľvek druhu majetku alebo služieb v prospech SSBH alebo od nej, pokiaľ nejde o rutinné operácie v rámci bežných postupov vyrovnania nadbytočného majetku,
alebo
- má osobný prospech z predaja, nájmu, kúpy,
alebo
- má osobný prospech z transakcií, pri ktorých spoločnosť vystupuje ako účastník, môže dôjsť ku konfliktu záujmov.

'' **Podnikateľské príležitosti a duševné vlastníctvo**

Od zamestnanca sa vyžaduje oznámiť SSBH všetky podnikateľské aktivity, s ktorými sa zamestnanec dostane do kontaktu počas výkonu svojej práce. Je zakázané získavať osobný prospech z takejto obchodnej príležitosti zamestnancom SSBH osobne, alebo v mene inej osoby alebo v mene inej spoločnosti. Obchodné meno, obchodné tajomstvo a obchodné tajomstvo SSBH sú cennou hodnotou, ktorú sú zamestnanci povinní chrániť pred nevhodným použitím alebo zneužitím.

IV. PORADENSTVO

Kódex etického správania nedeklaruje všetky zákony, normy, princípy, pravidlá a predpisy, vzťahujúce sa na práva a povinnosti zamestnancov SSBH, t.j., interné a externé. Požiadavky, ktoré neuvádza tento Kódex etického správania, sa vzťahujú na konkrétne pracovné inštitúcie, nemusia byť stanovené formy ich uplatňovania a konkrétny spôsob. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa doporučuje v prípade nejasností o aplikácii príslušných pravidiel, noriem, regulatívov a predpisov, sa obrátiť na úsek riaditeľa a pre PV a Z SSBH. V súvislosti s každým úkonom, ktorý by mohol mať za následok porušenie právnych predpisov, sa doporučuje zamestnancom obrátiť sa na úsek riaditeľa a pre PV a Z.

V. Všeobecné zásady

Kódex etického správania vyjadruje všeobecné princípy orientovania sa zamestnancov pri etickom rozhodovaní sa. Kódex neobmedzuje, nezabráňuje ani nezakazuje SSBH, aby v prípade určitých záležitostí, týkajúcich sa správania zamestnancov, boli iniciované disciplinárne konania bez ohľadu na to, či je alebo nie je takýto postup spomenutý v Kódexe. Zmeny Kódexu je oprávnené vykonávať Predstavenstvo spoločnosti BUKÓZA HOLDING, a.s. Implementáciu a uplatňovanie tohto Kódexu v SSBH manažuje generálny riaditeľ spoločnosti v spolupráci s úsekmi pre PV a Z. Zamestnanci SSBH sú povinní oznámiť akékoľvek protizákonné, podvodné, podozrivé

alebo neetické správanie súvisiace s podnikateľskou činnosťou SSBH svojmu nadriadenému, Predstavenstvu spoločnosti alebo priamo riaditeľovi pre PV a Z. V prípade poskytnutia takéhoto oznámenia zamestnancom, bude SSBH zachovávať mlčanlivosť o jeho totožnosti v rámci svojich možností. Za porušenie Kódexu sa bude považovať každý úmyselne nepravdivý a zavádzajúci oznam. V takomto prípade budú vykonané príslušné disciplinárne opatrenia, ktoré môžu viesť k ukončeniu pracovného pomeru.

VI. ZÁVERE NÉ USTANOVENIA

Kódex etického správania SSBH sa po jeho ratifikácii všetkými zainteresovanými stranami stal súčasťou Pracovného poriadku SSBH.

V Hencovciach, 22.03.2011

Ing. Jaroslav Fic
predseda predstavenstva
BUKÓZA HOLDING, a.s.

Ing. Ján Iľko
člen predstavenstva
BUKÓZA HOLDING, a.s.

Ing. Branislav Nagy
člen predstavenstva
BUKÓZA HOLDING, a.s.